

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ ЗЕРНА УКРАЇНИ

Ткач Р.О.

Науковий керівник – доц., к. е. н. Сердюк Т. В.

Природно-кліматичні умови та родючі землі України сприяють вирощуванню зерна, в обсягах, достатніх для забезпечення внутрішніх потреб і формування експортного потенціалу. Зернове господарство України є стратегічною галуззю народного господарства.

Недостатнє насичення зернової галузі матеріально-технічними ресурсами, прорахунки у фінансуванні галузі та вплив природних факторів стримує її розвиток. Але протягом останніх років в Україні були отримані порівняно високі врожаї зернових культур. Спостерігається тенденція до стабілізації посівних площ, їхньої урожайності і валових зборів. Зерновий сезон 2011р. в Україні вирізнявся рекордним урожаєм. Стрімке зростання цін на продовольчі товари призвело до суттєвого збільшення посівів сільськогосподарських культур, що разом із сприятливими погодними умовами дало змогу отримати високу врожайність і, відповідно, валовий збір, який склав 56,7 млн. т., що на 44% більше, ніж було зібрано в 2010р.

Зазначені тенденції розвитку вітчизняного ринку зерна сприяють експорту зерна. За прогнозними оцінками балансу зерна поточного маркетингового року, Україна має можливість експортувати до 24 млн. т. зерна. Однак, у зв'язку із змінами у податковому та митному законодавстві використання такої можливості ставиться під загрозу. Звільнено від оподаткування ПДВ операції з постачання зернових культур, окрім першого постачання сільгоспвиробниками та другого елеваторами, також, не застосовуються нульова ставка ПДВ у разі експорту зерна, що лишає експортерів відшкодування ПДВ. Вводиться 9-14 % мито на експорт зерна до 2012 року. По оцінках експертів, сумарні втрати агросектору від введення двох податкових новацій - скасування ПДВ при операціях із зерном і введення експортних мит - оцінюються в 18 млрд гривень у вигляді недоотриманих доходів від продажу зерна й зниження закупівельних цін.

Резервами підвищення ефективності зернового господарства є нарощування урожайності та удосконалення зернового ринку. Слід звертати увагу на маркетингову діяльність та на цінове регулювання ринкової продукції. Сучасний стан зерновиробництва обмежує можливості використання наявних резервів зростання валових зборів зерна, тому основний акцент у розвитку зернової галузі слід робити на покращенні інвестиційного клімату, подальшому регулюванні ринку зерна з боку держави та формуванні нових маркетингових каналів реалізації зерна.